

COOCH BEHAR PANCHANAN BARMA UNIVERSITY
B.A. Honours 4th Semester Examination, 2019

SANSKRIT

CORE-8 (CCSANH8)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 40

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.*

Unit-I

1. कस्यापि एकस्य उत्तरं प्रदेयम्। (संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्यां) 10×1 = 10
(क) कतिवेदाङ्गानि ? तेषां स्वरूपं प्रयोजनं च विशदीक्रियताम्।
(ख) उपनिषद्ग्रन्थानां प्रतिपाद्यविषयां गुरुत्वं च विशदीक्रियताम्।
(ग) ऋग्वेदस्य संवादसूक्तानां वैशिष्ट्यं सोदाहरणं उपस्थापनीयम्।
2. संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्यां टिप्पणी कार्या (एकस्य) – 5×1 = 5
आरण्यकम्, केनोपनिषद्, शतपथब्राह्मणम्, अथर्ववेदः।
3. अधःस्थितेषु पञ्चानाम् उत्तरं सरलसंस्कृतेन देवनागरीलिप्यां प्रदेयम्। 5×1 = 5
(क) यजुर्वेदस्य ऋत्विक् कः अस्ति ?
(ख) वेदपाठस्य कति भेदाः तेषां नामानि लिखत।
(ग) यज्ञकालनिर्णयार्थं कस्य वेदाङ्गस्य उपयोगः विद्यते ?
(घ) अथर्ववेदस्य ब्राह्मणस्य नाम लिखत।
(ङ) सामवेदस्य मुख्यं भागद्वयं किम् ?
(च) वैदिकपञ्चमहायज्ञानां नामानि लिखत।
(छ) का नाम संहितोपनिषद् ?
(ज) प्रो. मैक्समूलरः कः आसीत् ?

Unit-II

4. कस्याप्येकस्योत्तरं लेखनीयम्। 15×1 = 15
(क) प्राचीनभारतवर्षस्य गणितशास्त्रमधिकृत्य एकः निबन्धः आलोचनीयः।
(ख) प्राचीनभारतस्य वास्तुशास्त्रमधिकृत्य एकः प्रबन्धः लेखनीयः।

5. अधोलिखितेषु पञ्चानाम् उत्तरं सरलसंस्कृतेन देवनागरीलिप्या प्रदेयम्।

1×5 = 5

- (क) ब्रह्मगुप्तः कः आसीत् ?
- (ख) लीलावतीग्रन्थस्य रचयिता कः अस्ति ?
- (ग) नागार्जुनः कः आसीत् ?
- (घ) समराङ्गणसूत्रधारस्य लेखकः कः ?
- (ङ) बृहत्संहितायाः लेखकः कः अस्ति ?
- (च) चरकसंहितायां कति स्थानानि सन्ति ?
- (छ) 'संगीतरत्नाकरम्' इति ग्रन्थस्य कः रचयिता ?
- (ज) कस्य वेदस्य उपवेदः धनुर्वेदः ?
- (झ) नृत्यशास्त्रस्य ग्रन्थद्वयम् उल्लेखनीयम्।

—x—

COOCH BEHAR PANCHANAN BARMA UNIVERSITY

B.A. Honours 4th Semester Examination, 2019

SANSKRIT

CORE-9 (CCSANH9)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 40

The figures in the margin indicate full marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

Unit-I

1. अधोलिखितयोः कस्यापि एकस्य उत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्यां प्रदेयम् – 15×1 = 15
 (क) को नाम इन्द्रियजयः ? असंयतेन्द्रियनृपाणां का परिणतिः भवति इति उदाहरणमुखेन उपस्थाप्यताम्। जितेन्द्रियनृपेण के विषयाः आचरणीयाः के च विषयाः वर्जनीयाः इति कौटिलीयार्थशास्त्रमनुसृत्य प्रतिपाद्यताम्।
 (ख) कौटिल्यस्य मतानुसारेण अमात्योपत्तिः वर्णयत ।
2. अधोलिखितयोः एकमाश्रित्य संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्यां टिप्पणी लेखनीया – 5×1 = 5
 दण्डनीतिः, भीतवर्गः, आन्वीक्षिकी।
3. अधोलिखितेषु दशानाम् उत्तरं सरलसंस्कृतेन देवनागरीलिप्यां प्रदेयम् – 1×10 = 10
 (क) अर्थशास्त्रस्य प्रथमाधिकरणस्य नाम किम् ?
 (ख) ब्राह्मणस्य स्वधर्मः कः ?
 (ग) अर्थानर्था कुत्र प्रतिपादितौ ?
 (घ) मात्स्यन्यायः कः ?
 (ङ) "अर्थ एव प्रधानः" इति कस्य वचनम् ?
 (च) कौटिल्यमतानुसारेण अमात्यनियोगः कथं कर्तव्यः ?
 (छ) राजा स्वदेशे तुष्टान् कथं पूजयेत् ?
 (ज) राजा परभूमिषु अकृत्यान् कथं लभते ?
 (झ) "दूतामात्यस्यामिनामिद्विक्ताकाराभ्याम्" – इत्यत्र इद्विक्ताशब्दस्य कोऽर्थः ?
 (ञ) दूतानां कति भेदाः ?

Unit-II

4. कस्यापि एकस्य उत्तरं प्रदेयम् – 10×1 = 10
 (क) अर्थशास्त्रमाधारीकृत्य प्रबन्धः लिख्यताम्।
 (ख) नीतिशास्त्रमाधारीकृत्य प्रबन्धः लिख्यताम्।

—x—

COOCH BEHAR PANCHANAN BARMA UNIVERSITY

B.A. Honours 4th Semester Examination, 2019

SANSKRIT

CORE-10 (CCSANH10)

Time Allotted: 2 Hours

Full Marks: 40

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.*

Unit-I

1. कस्याप्येकस्य प्रश्नस्योत्तरं सरलसंस्कृतेन देवनागरीलिप्या च लेख्यम्। 10×1 = 10
(क) अग्निमाहात्म्यमग्निसूक्तानुसारं प्रतिपादनीयम्।
(ख) अक्षसूक्ते क ऋषिः ? का च देवता ? अक्षसूक्तस्य सामाजिकतात्पर्यं सम्यक् प्रतिपादनीयम्।
2. सरलसंस्कृतेन देवनागरीलिप्या चाद्यस्तात् कस्यापि एकस्य व्याख्या कार्या – 5×1 = 5
(क) अग्निना रयिमश्नवत् पोषमेव दिवेदिवे।
यशसं वीरवत्तमम्।
(ख) य आत्मदा वलदा यस्य विश्वं
उपासते प्रशिषं यस्य देवाः।
यस्य छायामृतं यस्य मृत्युः
कस्मै देवाय इषिषा विधेम ॥
3. यथेच्छं दश प्रश्नानां सरलसंस्कृतेन देवनागरीलिप्या च उत्तरं कार्यम्। 1×10 = 10
(क) अग्निसूक्ते किं छन्दः ?
(ख) 'अग्निर्होता कविक्रतुः' – अत्र कविक्रतुपदार्थः कः ?
(ग) अक्षाणामक्षसूक्ते स्तुतिः चैतनरूपेण अचेतनरूपेण वा ?
(घ) हिरण्यगर्भशब्दस्य का व्युत्पत्तिः ?
(ङ) वाक्सूक्ते का ऋषिका ?
(च) प्रातरनुवाके कस्य सूक्तस्यविनियोगः ?

- (घ) अक्षसूक्तानुसारं कथं कृषिकार्ये मनः दातव्यम् ?
(ज) 'समाना हृदयानि वः'— अत्र 'समाना'—पदस्य लौकिकं रूपं किम् ?
(झ) 'अहं राष्ट्री'— अत्र 'राष्ट्री' शब्दस्य कोऽर्थः ?
(ञ) कथं पृथिवी 'वसुधानी' इति उच्यते ?
(ट) के पृथिवीं धारयन्ति ?
(ठ) कः खलु यज्ञानां रक्षकः ?
(ड) देवीसूक्तस्य ऋषिका कस्य कन्या ?

Unit-II

4. अधःस्थितानां कस्यचिदेकस्य प्रश्नस्योत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्यां च लेखनीयम्— 10
(क) वेदे लेटलकारस्य व्यवहारविषये नातिदीर्घः प्रबन्धो लेख्यः।
(ख) वेदे तुमर्थकप्रत्ययानां प्रयोगशीली आलोचनीया।
5. कस्याप्येकस्य पदपाठः प्रदर्शनीयः — 5×1 = 5
Q.2 (क) or Q.2 (ख)।

—x—